

Handläggare
Magnus Åkesson
Telefon: 508 27 638**Till**
Idrottsnämnden

Rekommendation att förlänga missbrukspolicyn Komplettering dopning

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Som svar på remissen hänvisas till idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Olof Öhman
FörvaltningschefKersti Ruthström
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms län föreslår att den med Stockholms läns landsting överenskomna policyn för att förebygga och behandla missbruk och beroende, giltig 2008-2013, förlängs att gälla till och med 2015, samt att den kompletteras med en skrivning om dopning.

Förvaltningen anser att det är en viktig markering från samhällets sida att problematiken kring missbruk av dopningspreparat uppmärksammas och att bruk och missbruk av sådana medel jämföras med narkotika- och läkemedelsmissbruk. Fritiden är en viktig arena för att förebygga missbruk och här har idrottsförvaltningen möjlighet att påverka och göra en insats, bland annat genom att stötta stadens föreningsliv. Våren 2014 kommer en rapport att presenteras från undersökningen Ung livsstil. Där görs en jämförelse vad gäller alkoholkonsumtion mellan ungdomar som är med respektive står

utanför föreningslivet. Idrottsförvaltningen medverkar i landstingets satsning mot dopning - 100 % ren hårdträning. Den innebär för stadens del att sim- och idrottshallarna med gym diplomerar i arbetet mot dopning, bland annat genom utbildning av personalen, handlingsplaner och samarbete med polisen.

Ärendet

Mellan Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting finns en policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende. Policyn är giltig 2008-2013 och ska därefter revideras. Ett förslag finns nu att förlänga policyn till och med 2015. I detta sammanhang föreslår KSL:s styrelse att ett tillägg görs om dopning. Bakgrunden till det är nya skrivningar i socialtjänstlagen och i hälso- och sjukvårdslagen, som innebär att landsting och kommuner ska ha gemensamma överenskommelser i fråga om personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel eller dopningsmedel. KSL styrelses förslag är att policyn, som alltså föreslås förlängas två år, får likställas med en överenskommelse i enlighet med lagkravet, med en komplettering av dopning som nytt målområde. Policyn och förslaget till komplettering bifogas, *bilaga 1*.

Policyn är uppbyggd utifrån ett antal förutsättningar och riktlinjer för dels det förebyggande arbetet, dels behandlande insatser. Den tar upp kommunernas, landstingets och andra aktörers ansvar. Förutsättningarna behandlar bland annat gemensam värdegrund, metoder, personalens kompetens och vikten av tidig upptäckt. Riktlinjerna omfattar totalt sju olika målgrupper, exempelvis ungdomar och unga vuxna med risk- och missbruk, barn till föräldrar med missbruk och hemlösa med missbruk.

Tillägget i lagstiftningen innebär att landsting och kommuner ska ha gemensamma överenskommelser som även gäller personer med missbruk av dopningsmedel. I den komplettering som KSL föreslår till policyn anges att den regionala strategin och handlingsplanen för ANDT-frågor (alkohol, narkotika, dopning, narkotika), med sitt fokus på förebyggande arbete, utgör ett viktigt komplement till arbetet med missbrukspolicyn. Vidare anges att det, i det regionala och lokala arbetet med att uppnå policyns intentioner, är betydelsefullt att följa det pågående arbetet med revidering av Socialstyrelsens riktlinjer för missbruks- och beroendevården.

Det framhålls att hormondopning, särskilt med anabola androgena steroider, är ett samhällsproblem som har ökat markant. Samtidigt

är utbudet av vård begränsat för personer med missbruk av dopningsmedel och preventions- och behandlingsforskningen inom dopningsområdet är outvecklad. Ett regionalt vårdprogram för narkotikamissbruk/-beroende och dopning är under framtagande inom Stockholms läns landsting. Programmet ses som en viktig kunskapskälla för länets arbete med dopning.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat KSL:s förslag till idrottsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm samt stadsledningskontoret för yttrande senast den 31 mars 2014. Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av utvecklingsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är en viktig markering från samhällets sida att problematiken kring missbruk av dopningspreparat uppmärksammas och att bruk och missbruk av sådana medel jämföras med narkotika- och läkemedelsmissbruk. Ändringarna i lagstiftningen är i detta hänseende ett steg i rätt riktning. Helt följdriktigt bör också en sådan överenskommelse som länets missbrukspolicy kompletteras med skrivningar om dopning.

I policyn framgår tydligt att fritiden är en viktig arena för att förebygga missbruk. Det är framför allt här som idrottsförvaltningen har möjlighet att påverka och göra en insats. En del i förvaltningens arbete är att stötta stadens föreningsliv och främja dess verksamhet. Medlemskap i idrottsförening har under 2000-talet visat sig vara framgångsrikt i preventionssyfte då ungdomar som idrottar i förening inte dricker alkohol i samma utsträckning som de som inte är med.

Under våren 2014 kommer en rapport från forskningsprojektet Ung livsstil, som redovisar bruk av alkohol bland ungdomar som är medlemmar i idrottsförening respektive bland de som inte är medlemmar, att publiceras. Rapporten kommer att finnas på www.stockholm.se/idrott/forskning. Fynden i studien sammanfattas nedan.

I högstadiet är det under 2000- och 2010-talet färre ungdomar som är medlemmar i en idrottsförening som druckit alkohol de senaste fyra veckorna än bland icke medlemmar. Detta gäller både för pojkar och för flickor. Likaså är andelen pojkar och flickor som är stor-

konsumenter lägre bland dem som är medlemmar i en idrottsförening. I gymnasiet är det ungefär lika vanligt att pojkar och flickor som är med i en idrottsförening druckit alkohol någon gång under de senaste fyra veckorna som bland de ungdomar som inte är med. Däremot framkommer att andelen storkonsumenter är lägre bland medlemmar i idrottsförening än bland övriga ungdomar. Ett undantag är dock gymnasieflickor som ägnar sig åt lagidrott där alkoholkonsumtionen är lika hög som bland gymnasieflickor utanför föreningsidrotten.

Liksom i flera andra studier framträder en tydlig koppling mellan alkoholkonsumtion och familjestruktur, relation till föräldrar (mer betydelsefull på högstadiet), familjens resurser och invandrabakgrund. Sambanden stämmer i samtliga fall väl med vad som framkommit i tidigare studier.

De sim- och idrottshallar med gym som drivs i idrottsnämndens regi deltar i Stockholms läns landstings projekt mot dopning, 100 % ren hårdträning. Under 2014 räknar förvaltningen med att alla sim- och idrottshallar med gym blir diplomerade. Arbetet med 100 % ren hårdträning innebär att all personal vid anläggningen genomgår en utbildning, att varje anläggning har en policy och en handlingsplan mot dopning, att träningsmiljön är utformad på ett sådant sätt att den inte uppmuntrar till användning eller försäljning av dopningspreparat samt att anläggningen ska ha ett samarbete med polisen. Polisens uppgift är att regelbundet göra besök på träningsanläggningarna för att knyta en kontakt med ägarna och de tränande. Idrottsförvaltningens antidopningspolicy bifogas, *bilaga 2*.

Utöver arbetet med 100 % ren hårdträning bidrar idrottsförvaltningen till det dopningsförebyggande arbetet genom att på en del anläggningar upplåta rum för dopningstester. Tillgången till rum för dopningstester fördelas på nedanstående, företrädesvis publika, anläggningar:

- Eriksdalsbadet: Temporära testrum för tävlingar. Sjukvårdssum som brukar användas för oannonserade dopningstester.
- Idrottsanläggningar enhet ute innerstaden: Rum finns på Stadion och möjlighet finns för temporära rum på övriga anläggningar.
- Åkeshovs sim- och idrottshall: Temporära rum i ordningställs vid behov.
- Grimsta IP: Särskilt rum under Brommapojkarnas allsvenska matcher.

- Eriksdalshallen och Enskedehallen: Temporära rum iordningställs vid behov.
 - Anläggningar inom enhet idrott sydväst: Temporära rum iordningställs vid behov.
-

Bilagor

1. Remiss från kommunstyrelsen
2. Idrottsförvaltningens antidopningspolicy